

HORTOBÁGY.

KÖZHASZNU ÉS MULATTATÓ TARTALMU HETILAP.

Egyesületi Lapunk
külföldi hírdetéseket
elfogad: Hasenstein
és Vogler Hamburg és
Altonában; Molien Ottó,
majna-melleki Frank-
furtban; Oppelik A.
Becsen; Lauffite Bul-
lierés társaság Párisban;
Goldberger A. T.
Berlinben; Draudt G. és
Brauner J. G. Bérsben.

Megjelen minden vasárnap.
Előfizetési ára egy évre
3 frt., fél évre 2 frt.,
három hónapra 1 frt. 80 kr.
szertelmezés és ki-
adói hivatalnál a piacz-
on a „Hortobágy”-
ban.
Hirdetési díj:
Negyhasabos pétd. napra
egyszeri hirdetésnél 5 kr.
háromszorosnál 4 kr. több-
szórónál vagy nagy ter-
jedelmű hirdetésnél ar-
leszámítás.

Előfizetés
a
„Hortobágy”
hetilapra.

Előfizethetni:
Vidéken minden postahivatalnál.
Helyben a „Hortobágy” kiadóhivatalánál (Piac-
utca, Csanak-ház).

Egész évre . . . . . 6 frt.
Fél évre . . . . . 3 frt.
Negyed évre . . . . . 1 frt 80 kr.

A „HORTOBÁGY” kiadóhivatala.

Sorsunk.

Hová-mindenüvé el nem vetődik a szegény magyar ember!
— Mint magában úszó fellegnek vihartépte egyes rongydarabjai,
szerteszétnek a nagy mindenségbe, hogy egymásra talán soha
többé ne találjanak. — Amaz Ausztrália ismeretlen tájai kifir-
készésében használja föl mérnöki s természettudományi tehet-
séget; — ez az igazhívó mahumedánok közt alkalmaztatja a ke-
resztyének közt megtanult gyógymodort; — egyik veriték-özö-
nében írta Amerika öserdőt s új nevű városoknak teszi le alap-
ját; — a vele egyidőben kivándorolt, a rabszolgaság eltörlése
végett folytatott véres harcokban hősi tettekkel tünteti ki ma-
gát s az öldöklő esatákban elbukottnak csonkított tetemeit idegen
föld hantjai földik s a vitéz bajnokot idegen nemzet tiszteli
meg emlékköveivel; — másik, Albion ködös legébe sohajtja hon-
fiai bánatát s Róma az Euxin partján a gyöngébbnek az óri-
ással szemben vívott hírneves csatáira visszavezetett emlékeiben
talál némi vigasztaló enyhülést; — amaz a tengereken tuli
Mexiko távol vidékein ismeretlen állatokat s becses természeti
ritkaságokat gyűjtöget kedves hazája számára; — ez itt, nemze-
ti és fészkebe vándorolva, kutatja a nyelv és fajrokonságot ázsiai
néptörzsek között; míg ugyanazon irányban utra kelt társa a
legpróbb részletekig elsajátítva a mahumedánok minden szoká-
sát s a különböző népek nyelvét s tájleírásait, a dervisek pisz-
kos de szentnek tartott rongyait ölti magára s kitéve magát azon
lehetőségnek, hogy keresztyén származását álmában kibeszéli
vagy másiktól elárulni találtván, szent hírből levő saját utításai-
tól kegyetlenül legyilkoltatik, keresztyénvárosokba Ázsia siva-
tagjait s éhségtől szomjútól elaléltan, teljes bizalmat színlve,
meglátogatja az ismeretlen népek kegyetlenségben élvét találó
zsarnok fejedelmét, csupán azért, hogy veszőlyteljes utaiában
keservesen gyűjtött bő tapasztalataival kedves hazájának dícső-
séget, a tudomány tárházának mégaddig ismeretlen anyagokat
szolgáltathasson. — Amazt ezernyi mértővel választja el imádott
honától, de minden percében arra gondolva, anyagi erősbőlésén
támozdik azon os iskolának, melyben mint gyermekifjú az élet
pályájára előkészítették. — Ez a képző-művészetnek élve, nem-
ritkán idegen helyeken, idegen név alá rejtí művészetét, hogy
önkiszította jeles kézműveit saját vagyonos honfiai előtt kelen-
dőkkel tehesse; — másik ismét a szépíróvészetben szerez magá-
nak kiérdemelt de idegen kezektől font koszorúkat, melyeket
saját hazájában tudni bírák kezek tépméneke le hálántékaikról. —
Vannak, kik bárdolatlan vadnópek közé merészen viszik a ke-
resztyénség szellden hullámzó lobogóját s a nélkülözésekben
megedzve, a siker hátállatán reménytelül felkesziltlen haladnak
tovább tövises pályájukon. — Ezek itt az édes haza kebeléről

régi idők viszontagságaiban elsodort nemzetfoszlányokat igyek-
szenek összetartani, idegen földön, még idegenebb elemek kö-
zött, minden lehető áldozattal, a legnemesebb kitűréssel. — A
honszerelmtől lelkesült hős, a hazai csatásokról magával vitt
s mármár behegedt sebeit, más vérmezőkön nyert ujjakkal tisztel-
ti meg; — rokon lobogású szent zászlók alatt koczára teszi
életét, testvérnépek szabadságharczaiban; — s ha ott, az idegen
földön halálra találva rogyik össze, kezének utósó hanyatlása a
szív fölött gondosan rejegetett hazai marokföldre esik s szent
hazájára robegett áldásfóhásában kövülnek meg, a boldogabb
jövő reményében mosolygó ajkai.

Megfogya vagyunk; — és mégis talán egyetlenegy zuga
nincsen e földnek, hova ne jutna e megfogyott szegény magyar
fajból. — De amely nemzetnek ily sokat kibírni tudó, föltételben
állhatatos dícső fiai vannak. — azon nemzetnek nemcsak
remélünk, de lehetlennek kell tartanunk — hogy szebb s bol-
dogabb jövője ne viradjon; — azon nemzetet, — ha fiai jellem-
ben, erőben, akaratban, türebben, nélkülözésben és szenvedésben
jövőre is ily kitartók lesznek, — nem fogja a Mindenható bölcs
gondviselése megengedni, hogy a népek sorából dicstelenül ki-
töröltsék!
Kadarecy.

A csordakutak, marhadelelők befásítása.

Az alföld befásítási munkájánál első sorban áll a csorda-
kutak befásítása. Kezdetkint is ajánlható ez minden községnek
szoktatóni és kedvnyerésül nagyobb és terhesebb vállalatokhoz.
mert a kut mellettén, öntöző vízben és a marhapásztor őrszemé-
ben hiányt nem szenvedve, a gyors eredmény előre és biztosnak
állhat.

De az állattenyésztés előmozdítása is követeli, hogy a
pihenő marhának enyhébbet kölcsönözzünk zivatáros időben és
a nyári hőségben az égető napsugarak ellen.

Tévesztett eljárás volna sok oknál fogva a kut környékét
minden oldalról fával beültetni, elég, hogy a kut csak egyik, t. i.
az északi szelek ellen védbástyául szolgáljon és fölkereshesse
annak idejében a barom, ha menhelyre szüksége van.

A befásítandó tér kijelölésénél az angolokti izlésnek kell
lenni utmutatónak, tehát szabálytalan alakú kinyúló kanyarula-
tokkal kell végződni a határnak; akint az árnyék, a menhely
több oldalairól igénybe vehető.

A kitűzött tér most az őszén körülárlakolandó és a fagódrók
kiásandók, hogy a téli fagy és a hóviz a gödrök falait megpor-
hanyítsa, termékenyítse.

A gödrök rendetlen sorban és legalább 1¹/₂ — 2 öl távol-
ságban ásandók egymástól, hogy annak idejében majd szabadon
mozoghasson a fák közt a marha és ez okból az ültetendő fáknek
erősnek és magas koronájuknak kell lenni és a fák azon fajta
választassék meg, mely azon vidéken legjobban díszlik.

Két-három év múlva, midőn a fák erőre kaptak, az árok
bevonatván, az erdőeske átadatik a delelő marha élvezetére.
(H.)

Gazdasági tizparancsolat.
(Vége.)
Mivelés 1864-ben.

A luczernás már most a legjobb állapotban van, egész ki-
terjedésében.

A tartalékluczernás 50 szekérrel újból megtrágyáztatik és
abban előbb törökbuza, azután búkköny, azután ismét törökbuza
kaszáltatik.

I. szakaszban buza arattatik és tarlójában répa miveltetik.
II. szakaszban lóher kaszáltatik és abba ősszel buza vet-
tetik.
III. szakaszban árpa és közébe lóher vetetik.
IV. szakaszban rozs-, búkköny-, törökbuza takarmány.

V. szakaszban, mely már most holdjára 80 szekér trágyá-
val terítettik be, répa miveltetik.
VI. szakaszban törökbuza miveltetik.

Termés:

A luczernásban már az idén számíthatni holdjára 60 mázsát	120 mázsá.
A tartalékluczernásban törökbuza 100, búkköny 80, törökbuza 100, összesen	280 "
I. szakaszban buzaszalma lesz tarlójában répa 30 mázsá	120 "
II. szakaszban lóher	112 1/2 "
III. szakaszban árpaszalma és a tarlóban egy kevés lóher	62 1/2 "
IV. szakaszban rozs 100, búkköny 100, törökbuza 125 mázsá, összesen	325 "
V. szakaszban, trágyában répa 625 mázsá	250 "
VI. szakaszban törökbuzaakóró	50 "
Összesen:	1457 mázsá.

Szentermés lesz.

I. szakaszban tisztabuza, holdján 40 vékájával, összesen 100 véka.
III. szakaszban árpa, 40 vékájával 100 véka.
VI. szakaszban törökbuza, még csak 30 vékájával, mert trágyátlan, 75 véka.
Az 1457 mázsá takarmányból lesz 2914 mázsá trágya. Ebből a VI. szakaszra, holdjára 80 szekérrel, megyen 200 szekér, a luczernásnak felültrágyázására 60 szekér és a veteményes kertre is mehet 31 szekér.

Mivelés 1865-ben.

A kert megtrágyáztatik.
A luczernás felültrágyázására a trágya legértettebbjéből fordítatik 60 szekér.
A tartalékluczernásban rozs-, búkköny-, törökbuza takarmány kaszáltatik.
I. szakaszban törökbuza miveltetik.
II. szakaszban buza és tarlórépa.
III. szakaszban lóher kaszáltatik és ősszel abba buza vetetik.
IV. szakaszban vetetik árpa lóherrel és a tarlóban kevés lóhermag is terem.
V. szakaszban rozs-, búkköny-, törökbuza takarmány.
VI. szakaszban, holdjára 800 mázsá számítottván, összesen 2000 mázsá trágya elterítettik és ott répa terem.

Várható termés.

Már most, mindenik szakasz meg lévén trágyázva, takarmánytermésül az eddig fölvetett számok szerint összesen azéna, szalma stb. 1462 mázsá.

I. szakaszban a törökbuza is már most trágyázott földbe esvén, tulajagos számítás nélkül lesz holdján 50 véka, összesen a 2¹/₂ holdon 125 v. II. szakaszban buza, holdján 40 vékájával, 100 v. — IV. szakaszban árpa, holdjára 40 vékát számítva, összesen 325 véka.
Az 1462 mázsá takarmány utáni 2924 mázsá trágyából 2000 mázsá megyen az I-ső szakaszra, tehát holdjára 80 szekér; 800 mázsá a tartalékluczernásra, tehát holdjára 40 szekér és 124 mázsá a kertre is jut.

A VI-dik szakasz megtrágyázásával és a trágyának s a répának az I-ső szakaszra visszakerülésével: a vetésforgás be-
állottnak és egyszer egészen keresztülvittnak tekinthető. És ez-
után folytatattatik a gazdaság a kiesélt terv szerint, míg annak
változtatását, a föld erdejének tetemes gyarapodása, vagy más
gazdasági viszonyok talán parancsolják.

Még egy kevés utasítás van hátra, ezen példát folytatólag,
a luczernás átköltötését illetőleg, ha az talán alkalmi kord.
1865-ben, ősszel a tartalékluczernásnak felü megtrágyáz-
tatik erősen és abban 1800 tavaszán répa fog miveltetni. Répa

TÁRCSA.

Rózsá-bokréta.

Rózsá-bokréta leng
Pörge kalapomon,
Bubánatos dal zeng
Halvány ajakomon
Hervad a bokréta,
De hervadok én is.
Bokrétámat a nap,
Szívemet a bánat,
Emészteni kezdi.

Alcibiades és Hipponikus.

Egy böcs azt mondá: „Tanuld előbb magadat meggyőzni, hogy
másokat meggyőzhess.” A mai korban is akadhatnak, kik magokat meg-
tudják győzni, — de az ősi korban, Görögország fényszakában, Alcibi-
ades kitűnő bizonyosságot adta önmeggyőzésének.

Alcibiades találkozáván az utczán Aulus nevű barátjával, — ez,
innyig szólta meg:

— Ugy sietsz, mint a kétághecskű ember! Ugyon mihen töred
a fejedet?

— Jöcselokedet kivételében,
— Ha! Ha! tén azért sietsz, mert később megbánhatnál!

— Ez finom élecz, — a finomsága végett kétszer is használhatod.
— Tehát komolyan, szabad tudnom hová megysz?

— Hipponikushoz!

— Hippo —

— Nikusoz, ha nem bírod ezt a nevet kimondani.

— Csak, nem ahoz, ki a legközelebbi utczában lakik?

— Most nem is ismerlek.

— Akkor minden hazugot és rágalmozót Ixion kerekén kellene
öszeszétörteni!

— Régi óhajtam, bár nem tudom, mint jösz erre.

— Mondd meg nekem igazán, mit gondolsz ezen Hipponikusról?

— Hogy ha egykor meg talál halni. Athene egyik leggazdagabb
és legjelentesebb polgárát veszté el beme.

— És Polixenát mégis a fél város rólad és ezen Hipponikusról
meséli.

— És ugyan mit?

— Hogy te öt tegnap, anélkül, hogy téged csak egy pillantással
is megbántott volna, midőn előted elment, arczal esaptad. Több mint
20 jó barátom beszélté ezt ma nekem, és én mindannyiunk ellenmond-
ottam.

— Tehát siess szaporán mind a huszhoz, és ellenmondásodért
kövesd meg őket.

— Hogyan? ezen mesé.

— Nem mesé, hanem tiszta igazság.

— Tehát miért tetted azt?

— Nem jó újságmondó lett volna belőled — mivel az okot, mit
előbb magad mondál, most megkérdesz — semmiért! dévnyiségből!

— Különös!

— Mégsem olyan különös, mint a társaság, melylyel tartok.
Igen te vagyok kötelezve a bökéret! és még is oda akarsz
mennéi?

— Mindenesetre! És ha a szíved is olyan kíváncsi, mint szád,
jör, lass és halj!

— Nem hivatam magamat kétszer!

— Elmentek és Alcibiades Hipponikus utczán kopogtatott. (A szolga
belől):

— Ki az?

— Hidd ki uradat.

— Mindjárt!

Kis idő múlva jön Hipponikus maga, és Alcibiades lattára vissza-
hökken.

— Hogyan kitűns ha! hát te még saját lakomban is üldöszöl en-
gem, — szegény öreg ártatlan embert? — Hát az ember még saját
házában se volna arószakoskodásnáltól, és sühanez könyelműségétől
bátorsághon?

— Bátorban, mint Athenan templomában, — viszonsz Alcibiades
mely tisztelet hangján, és csaknem szeméremmel. Ha téged, nemes öreg
köszeren megsértettek, hanem ne nevezd azt rosszulatnak, nevezd
inkább esztalanságnak, bolondságnak. Egy csapot Antal naplopóval, kile-
kel feludttem, de nákon felül akarok emelkedni, beburnagoltam tegnap!
Athen. Mind itasok voltak: én igaz, nem voltam, de szégyelletttem,
hogy közöltök egyedül vagyok a jözön. Mindenki dícsereket könyel-
mőségével és gaztellel. Én mind elnémettem, mert legelőbb az em-
ber-életre elegendő könyelműségeimet meséltem el nékik. Mordé-e hát
— közbeszól egyik, — a legelső előttünk elment nemes athenai pol-
gárt arczal csapni?

— Igen! mégis maga kitűns ényéka volna te!

— Örült vagy!?

— Mindegy! én ezen csínyt megteszem a legelső nemes athenai
polgáron, mint fogadásunk tárgyán. (Térdet hajtván.) „Atyám! ne szól-
junk róla többet. Tudom böcs Hipponikus! ostobnág volt ez, hanem
van-e ember, kit ilyen kör egyszer életében meg ne lepne? mit szóljunk
a részegkről? Harsány tetszés-zaj volt jutalmu helykeségemnek. — Sze-
rencsellenesre épen te mentél előttünk, és én szavamat tartottam.”

— Még az szerencse reámmézve, hogy gyönyörű társaságod neu-
a főre fogadott, te bizonyosan az enyimet lezakítottad volna. Jövőre
már az utczán sem lehet jéni.

— A tegnapról nem állok jól, hanem máról, és minden jövő
napról, igen!

— Minden jövőről?

— Bizonyára, mert máris utódtét a megáadás, eminek ilyenfajta
könyelműségekre be kelle következnél: és épen az jövő tevel jövedk ma
hozzád, Hipponikus, hogy én magamat egészen hatalmudba adjam!

1867-ben jön árpa és közébe luczerna; a régi luczerna pedig még használatban marad egészen.

1866 őszén megtrágyázták a tartalék luczernának másik fele s ott a trágyában 1867-ben előbb répa fog teremni; 1868-ban, répa után, oda árpa vetetik luczernával, mely 1869-ben már luczernát terem. Tehát 1868 tavaszán már luczernát terem a tartalék luczernás egyik fele, 1869-ben pedig másik fele is.

Lássuk már, mi történik a régi luczernával? — 1868 tavaszán az új luczernás fele használható lévén, a régi luczernás fele fölöslegessé válik és azért az már 1867 őszén feltöretethetik; 1869 tavaszán az új luczernás másik fele is kaszálható lévén, még 1868 őszén kiszáthatóvá lesz a régi luczernás másik fele is. És ezután a régi luczernás fogja azt a szolgálatot tenni, melyet tett addig a tartalék luczernás, míg annak idejében a luczernás újból oda fog áttétni.

Csak egy vetésforgás lefolyása alatt is egy ily vezetett gazdaságnak földje annyira javul, hogy már 1866-on kezdve, holdjára 800 mázsa trágyánál több jut és azért minden másodsor trágya alá kerülő szakaszt az eddigi mértéknél egy negyeddel mélyebben kell szántani és annak termését is az eddigi felvett mennyiségénél egy negyeddal magasabba bátran lehet számítani, úgyhogy 1800 mázsa takarmánynál és 400 véka gabonánál több termést méltán lehet reményelni.

Ez nálunk soknak, tán hihetetlennek tetszhetik, de vannak gazdaságok, hol még nagyobb terméseket is szemmel látni és kézzel fogni lehet. És azok e termések nagyságára nem más módon emelkedtek, mint a jó mivélés mellett: főként a nagy takarmánytermesztés és bő trágyázás egymást kölcsönösen és a szemtermést s a baromtartást is folyvást emelő hatása által.

Imádkoztunk hazánk áldott földje s kedves éghajlata jobb, mint azon országoké, hol a gazdaság a legnagyobb terméseket adja; azért ha akarunk s okszerűleg gazdálkodunk, mi azoknál még többet termeszethetünk.

Sorsunk, Isten után, saját kezünkben van!

IX. Csak czélszerű baromféléket kell tartani és azt bőven kell táplálni.

Egy jól rendezett gazdaság legnagyobb jövedelmét a baromtartás adja.

Csak olyanféle baromot tartson a gazda, amely viszonyai közt leghasznosabb és ezen választásában ne engedje magát vezetett, sem oktan előszeretést, sem idegenséget által.

A választottféléből tartsa a legjobb fajta, abból a legjobb darabokat és azokat igyekezzék nemesíteni.

Egy hibástestű, rozstejelő tehén épen annyit megeszik mint egy jó, s tejet még keveset ad, rozsbortot nevel. Egy rozsgyapjas, rozstejelő juh épen annyit eszik mint egy jófajta, mégis kevés gyapjával, turával, báránnyal fizet.

A barom élelmezését illetőleg legyen meggyőződve a gazda, hogy haszon csak a bőven tápláltban van; azért baromait tartsa mindig jól, bő koszon: adjon nekik annyit, amennyit meg tudnak enni, ezek jobban tudják, mennyi kell nekik, mint az ember. A folytonosan bőven tartott barom csak akkor dobja fel magát, mikor a luczerna, löher, búkköny még fajság, nagyon fiatal és kövér. Ilyenkor minden barom mohón falja azt, azért eleinte csak igen kis adagokban és vigyázza kell adni.

Az igaz, hogy két jöltáplált nagy ökör megeszik annyit mint négy rozsul tartott; de az is igaz, hogy többet képes dolgozni a négy hitványnál. Jó tartással, mindennapi munka mellett is meghizik, úgyhogy minden félévben nyereséggel lehet eladni. A tehennel is épen így van: kettő jöltartva, elkölt annyi takarmányt mint négy fősvényen tartott, de aztán több tejet is ad, szebb bortot is nevel, mint a négy éhes.

Egy pár szépen kinőtt nagy tulkot nagy nyereséggel s könnyen lehet eladni, midőn négy gabancs után sem pénz, sem posztó, csak a sok vásárrajlás.

Közönségesen abban is szoktak nálunk hibázni, hogy a szopó borjútól elhúzzák a tejet; aki nagyon szép marhát akar nevelni, annak a jótartást már szopós korában kell elkezdeni, mert amely állat szopós korában növéseben elmarad, az soha többé egész nagyságát el nem érheti.

Tapasztalásból merített mondás az, hogy „az éhes barom gazdáját megátkozta, a jöltartott megáldja s a baromnak átka is, áldása is gazdáját megfogja.”

X. Jó szerszámokat kell szerezni s azokat mindig jó állapotban kell tartani.

Kell-e bizonyítgatás annak, hogy rossz szerszámmal jó munkát tenni nem lehet? Tudja azt minden gazda tapasztalásból: azért legyen elég azt itt röviden csak megemlíteni és ajánlani.

Minden gazdasági szerszám közt legnevezetesebb az öke. Vannak az országban híres ökek, melyeket vidékbelben nagy tiszteletben tart a gazdáközönség és méltán; de tisztelet, becsület mellett, valjuk meg az igazat: tapasztalásból tudjuk, hogy azoknál a jólkészült vas-ékek sokkal jobbák. Mert azokkal sokkal mélyebben, jobban és szebben lehet szántani, kevesebb baj van velök, tartósbabuk és kevesebb vonóerőt is kívánnak. Jó vas-ékekkel kettőben lehet szántani ott, ahol a fa-ékek négyes fo-

gatot kíván. Ezek a fontban igaz, hogy többet nyomnak mint a fa-ékek, de az igás marha nem azt tartja könnyebb ékének, mely a fontban nyom kevesebbet, hanem azt, mely az ö nyakára nyom kevesebbet. Azért a vas-ékek a fa-ékekét már mindenütt ki is szorították a használatból, ott, ahol mélyen, jól, szépen szántani és az igás marhát kinélni szeretik. Most már nem is drágák, 16—18 pfrton kaphatók Pesten, Kolozsvárt, Déézen, Szatmáron, Debreczenben, Váradon, Aradon s Magyarországon több városban; taligáját, mustra után megcsinálja minden falusi kezes és kovács.

Egyéb gazdasági szerszámokról is igazán mondja a közmondás, hogy „a jó, drágán is olcsó, a rossz, ingyen is drága.”

Az nem elég, hogy a szerszám új korában jó lett legyen; kopik, romlik az a használatban szüntelen, azért azt igazítani is kell, még pedig már akkor, mikor a romlás még nem nagy, mert úgy kevesbe kerül és mindig készen van a használatra.

XI. Rét, füveskert.

A jó rét megbecsülhetetlen takarmányforrása a gazdának; azért, akinek az van, úgy tartsa, mint saját szemefényét; takarítsa, trágyázza, mivelje nagy gondnal, szorgalommal. De az se essék kétségbe, kinek birtokában rét nincs; mert annak hiányát mesterséges füveskerttel igen jól lehet pótolni. Avégre legalkalmasabb a többi váltószakaszköztől egészen független álló luczernás. A luczernás, jó helyen és jó gond alatt, hosszasan eltart, de idővel ott is megrik s úgy kevés hasznot hajt. Azért kár lévén azt tovább tartani, ki kell szántani irtalom nélkül, mihelyt ritkulni kezd. Bölcsen teszi tehát a gazda, ha dolgát úgy intézi, hogy mindig beállott luczernása legyen. Azért gondoskodni kell előre oly helyről, hova új luczernást leheessen csinálni akkorra, midőn a régi kiszáradt lesz: de anélkül, hogy a takarmányozás fenakadjon és a rendes vetésforgásos váltógazdaság felzavartassék. Azt a két darab helyet mindig, váltólag, luczernásul és roz. búkköny, törökbuza stb. takarmányos-füveskertül kell használni.

XII. Tanya, lakás.

Gazdasági tekintetben minden bizonynyal előnyös, ha a gazda tagosított birtokára kiköltözik mindenestől.

Trágyáját közel viszi, gabonáját, takarmányát közelről hozza, minden dolgot közel kapja s azzal nagyon sok idő és munka van kimélve. Családja, eselétje, szerszámai, minden dolga szintelen szeme előtt, gyorsolva markában lehet, minden dolga jobban s gyorsabban mehet, minden kis negyedórásakaját hasznára fordíthatja.

Ha belső telke fölöslegessé válik helyes lehet azt eladni s árával vagy földet vásárolni többi birtoka mellett, vagy lehet a gazdaság további fölszerelésére fordítani.

A tanya-helynek megválasztásában legfőbb szempont a víz. Oda kell a tanánt tenni, ahol jó kutat lehet csinálni. Egy ily kis birtokon sokkal alább való szempont az, hogy a tanya a birtok közepén legyen.

XIII. Legelő, istálló.

1. Nagyon jó rét már az, mely holdankint, szénát és sarjot összesen 40 mázst megad. A legelő természetét ennyire számítani nem lehet; mert a fű jobban nő, ha tömötten áll és töve be van árnyékolva. Amellett a barom a legelőt nem csak szájával emészt; még négy körmével is tapossa s kétféle ürületével gázolja. Ritka legelőn tart el egy hold egy nagy ökröt egész nyáron át bő táplálékkal.

Nézzük meg, mivé lesznek legjobb legelőink is július, augusztusban: avar, sivatag. És nézzük meg ugyanakkor takarmányos szakaszainkat: a luczerna, löher, búkköny térdig ér a törökbuza takarmány övig s még embernyi magas is; téli kedves, hűvös, izletes lével, öröm látni. — Feljebb, szám szerint 180—220 mázsaúra tettük volt, (tulságos számítás nélkül) egy hold jól mivelte takarmányos évi termését. Ennyivel bőven megél 4—5 nagy ökör, május eleitől október végeig. Egy hold legelőn ennyi harapás sehol sincs.

2. Fiatal és fejős juh, vagy a tevesz-birka, egészsége fenntartására sok mozgást kíván; azért azoknak legelő is kell. De tapasztalásból tudjuk, hogy jó, szárvasmarha, disznó, hizó juh, nyárban is jászol mellett, akolban igen jól találja magát.

3. Mindamellett, hogy kétségen kívül a vetett takarmány egész éven át sokkal több takarmányt ad mint a legelő, lehet az az eset, hogy mégis nyereségesebb a baromtartás legelőn; mert a vetett takarmány és jászol tartás sok munkába kerül. Ez az eset előfordulhat nagy kiterjedésű birtokokon, hol a munkás kéz hiányzik, vagy az szerfelett drága, vagy nincs elég pénz a dolgoznak jól és egészen kivételére.

De ez az eset nem lehet ott, hol a mezei munkát a barom ápolását a család maga erején, vagy legfeljebb egy pár szolgáló segítségével végzi; mert ott sem a napi bér, sem a több munka tekintetbe nem jöhet. — Maga dolgozik, maga számár.

Ezekből vonja ki magának a huszholdas gazda azt a tanulságot, hogy „lovát, szarvasmarháját, disznóját, hizó juhát tartsa nyárban is kaszált takarmányon, jászolon, száraz akolban, tisztán, szellős, árnyékos színek alatt.

Színház.

(Sa. T.) Decz 10. Zöldy Miklós jutalomjátékai: „A lázadó zsidók.” Sajnálatos 5 felv. Irtó Beckstein Lajos, fordította Kiss István. Nem helyesebbélték jutalmazott eljárását, midőn oly darabot születt ki jutalomjátékaul, mely habár rég leviharzott idők képét tünteti is elénk, nem teljesen bolegedett sebeket érint s könnyen éretlen tüntetésre nyújthat alkalmat. Az előadás különben eléggé jól sikerült. Zöldy (Izsák) igen szépen játszott s minden szaván, mozdulatán észre lehetett venni, hogy nemcsak tanult, de tanulmányozott is. A jutalmazottan kívül felemlítendő még: Bihari (Lőrincz), Bokody (Guido), Szakál (Leopold), Szakál Róza (Eszter) egykedvűleg. — Bihariné (Lea) modorosán szavalt és játszott. Foltényi (Sámuel) szép maszkirozású s az idegen szerepkörre fordított gondért, elismerést érdemel. Közönség szép számmal.

Decz 11. „Rákóczy Ferencz fogása.” Eredeti történeti dráma 5 felv. Irtó Szigligeti. A színpad Bánhidj Emilának és Csabainé asszony mint szerződött tagok felléptét hirdeti. Csabainé, ki ez este Zrínyi Flórián nemes tiszttel személyesíté, a társulatnál hasznos szolgálatokat teljes, szerződöttesé felett tehát örömeiket kifejezni nem mulaszthatjuk. Hisz azok a igazgatóknak közönségünk iránti figyelmét megis várjuk, hogy Bánhidj Emilia assz. Amália szerepében ezáltal már, mint szintén szerződött tag mutatta be magát. Hisz azok pedig, annyival inkább, mivel a kedves színésznő szerepköre nálunk jelenleg betöltve nincs, követelési pedig, mikint hullók, oly szerények, hogy szerződöttesé igazgatóknak, terhes anyagi áldozatát még jelen szigorú körülményei között sem kerülne. Bihari (Rákóczy Ferencz) nehéz feladatának, erejéhez képest igyekezett megfelelni. Foltényi (Pater Knitelius) bravúr-szerepét nagy kedvvel játszta s több ízben tapsot aratott. Zöldy jó Bercsényi. — Bokody középszerű Lehmann volt. Nem nagy közönség.

Decz 12. Népeleadásul: „Augyal Bándi.” Népszámmal 4 felv. Irtó Feleki. Az emeleten szépszámú közönség.

A gazdaság 10 parancsolatja.

Elmondtuk a teendőket,
Még is unhattak bennünket.
Mert most kell az okos tanács —
Különbben nem lesz pecsenye — nem lesz kalács; —
De még az áldott kenyeret se látod! —
Ne sajnáld hát fáradságod . . .
Ez a tiz parancs summája —
Olvasd el és figyelj rája:

- I. Parlagot, ugart nem kell hagyni.
- II. A földet mélyen és jól kell művelni.
- III. Bőven kell trágyázni.
- IV. Sok trágyát kell gyűjteni és a trágyával jól kell bánni.
- V. Sok és jó takarmányt kell készíteni.
- VI. Csak a legcélszerűbb növényeket kell termesztetni és azoknak természetét egymásután czélrányosan kell sorozni.
- VII. A takarmány- és szemtermesztést egymáshoz és a föld termőerejéhez helyes arányban kell tenni.
- VIII. Csak czélrányos barmot kell tartani.
- IX. A barmot bőven kell táplálni és jól hozzá kell látni.
- X. Jó szerszámokat kell szerezni és azokat mindig jó állapotban kell tartani.

Mindig okosan és fáradhatlanul kell munkálni, soha sem kell elcsüggedni, félni kell az istent és szeretni az embereket s úgy az isten is elküldi az ő áldását.

Báró Bánffy János.

Debreczeni hírmondó.

□ Világhírű hegedűművész hazánkfia Reményi Ede, alföldi körútjában városunkat is meglátogatta s hangversenyét ma délután adja a polgári kaszinó nagyteremében. Mint értesültünk csak ez egyszer lépend fel. Meg vagyunk győződve, hogy művész hazánkfiát Debreczenben is ugyanazon kitüntetéssel fogadják a műértő közönség, mint a minőt alföldi körútjában mindenütt tapasztalt hol hegedűje bájos hangjait hallatá. Egyébiránt a mult évekből sokkal inkább ismeri őt városunk, hogysem itt hosszas ajánlgatásba eszkezdjünk. Legyen elég csupán hangversenyének érdekes műsorozatát följegyezni, mely a következő: 1.) Nagybránd hegedűre. „Borgia Lucretia” dallamai felett; szerző és előadja Reményi E. 2.) Férfi négyes kar: előadja a helybeli dalárda. 3.) Éji dal (Nocturne Es-dur) Chopin-tól, és „Észményi tette magyar népdalok” mindkettőt átírta és előadja Reményi E. 4.) „Elza nászmenete a Münsterbe.” Wagner Rikárd „Lohengrin” czimű operájából; hegedűre átírta és előadja Reményi E. 5.) „Egy földönfutó rajongásai” költemény Tóth Endrétől, szavalja Nagy Gusztáv ur. 6.) Hegedű-kettős, szerző és tanítványával Plotényi Nándorral együtt előadja Reményi E. 7.) Nagy ária „Maria di Rohan” czimű dalműből; éneki Mezey Vilmos ur. 8.) „Rákóczy-in duló” (ábránd és átírat) Reményi Edétől. — A t. közreműködők, a hangversenyő iránti szíveségből lépnek föl. A tiszta jövedelem egyharmada a helyben működő színtársulat javára fordítatik. Helyárak: körszék 1 frt 50 kr; zártzék 1 frt; állóhely 60 kr. o. é. — Végül megjegyezzük, hogy a zongorakíséretet a művész tanítványa a nagy reményekre jogosító Plotényi Nándor végzendő, kit is ez alkalommal a közönségnek Reményi bemutatand.

□ A tiszta-hortobágy-körösi csatorna-ügyre vonatkozó előleges értekezlet f. hó 12-én délelőtt, mélt. Abonyi István m. kir. helytartótanácsos ur mint kir. biztos elnöke alatt s nagyszámú érdekeltség jelenlétében tartott meg. Mielőtt az értekezlet részleteit, illetőleg a Molnár György ur avatott tollából került jegyzőkönyvet közelebb egész terjedelmében közölni alkalmunk leend, addig is röviden eszeteljük ezen — a magyar alföld jövőjére oly nagy befolyással levő tanácskozmány eredményét. Királyi biztos ur az érdekeltség tájékozásán minden előtt megjegyezte, hogy a kérdéses csatorna készítése egyedül attól föltételezhető, hogy az értekezleten megjelent érdekeltek vagy azoknak küldöttei e nagyfontosságú s az alföld és általában az egész hazai anyagi jólétét méhében rejtő ügyet mily melegséggel karolják föl. Ezután Herrich Károly tiszaszabályozási központi felügyelő ur, ki a vonal lejtmerési munkát vezette, előadta, hogy e hajtóhatós s öntözöcsatorna, mely T. Lóktól a Tiszából venné táplálékát, Gyománál a Körösnél érintkezne, amíg a szállításra a legnagyobb horderejű vízi utat képezne, azonkívül mintegy 400 ezer holdnyi termékeny terület öntözésére lenne alkalmas. Némely érdekeltek azon óhajására, hogy e csatornavonal Berceztől venné kezdetét, akép nyilatkozott, mikép egy Berceztől eredő csatornavonal költsége, az utáta eső tömérék akadály miatt 3—4 millióval is többe kerülne, mint az említett vonalra teendő kiadások, mivel mértőföldekig homokterületeket kellene a csatornának átészni s aközben oly magas homokhalmok jönnének közbe, hogy helyenkint 18 ölnyi mélységre is kellene ásni. Herrich ur általában minden e csatorna ügyre vonatkozó kérdéseket oly részletesen s oly tisztán megoldott, hogy a csatorna-

Felad köntösét levette: — „Itt vagyok, végy magadnak igazságos bosszút, és önkényed szerint rendelkezszél velom. Itt van a korbács — oda dobo — s híd elő legálábbvaló szolgálódat; parancsolj neki, és én szabad görög, — Athene polgára, — a legnemesebb vér arjadéka. — s nép hőse, — annak nemcsak fővezére, hanem győzedelmes fővezére, nyugodtan kitérom meztelen hátamat, hogy azon fenytést elcsenvedjem, melyet rám akarsz szabni.”

— Alcibiades! Alcibiades! ne tréfájlj velem, ne gonyolódjál név haragommal, különben felebródné az, és — szavaldon fogna!

Alcibiades Auliana mutlva: „Itt ez az ember, aki nyíltan tanúbizonyságot tesz arról, hogy te csak azt tetted, amire felhatalmaztálak. És soha egy isten se légyen nekem kegyelmes, — az én nevem legyen gyalásat, — ha én tréfálok vagy gonyolodom.”

— No jól igazad van. Oly istentelen tett, mint a tegnapi volt, mindenesetre büntetést érdemel, ami legálább néhány hétig emlékeztessen arra, hogy hibáztál. Euklio! Euklio!

Aulius ki néma ajúltaggal néztemindeseket, — szőlelhipponikushoz: — Mit akarsz tenni? — gondold meg —

Alcibiades közbe szóltott.

— Halgass! hadd tegye amit akar, — nézzenek, nem tudnának birtalok ide.

A szolgáló jó. Hipponikus a szolgálóhoz: — Vedd ezen korbácsot, és Alcibiadesre hosszán és merőn nézve, ki a korbácsot minden arcz-változás nélkül szolgálóknak adja, vidd a szobámba. Hald legyen ott ezen nap emlékére, míg élek. (Előreknnyúl hangon) „Alcibiades! hátr, gyakran kicacspongó, de leggyakrabban nemes fiatal ember, én teljes salveimből megbocsátok — hanem — (ölelés közben) — ki fogja nekem a nép tiszteletét visszazavarni, amit te nyíltan elvettél?”

— Aki elvette! Jujj velem a ticipszára, én a népet össze fogom hívni, és el fogom néki mondani, mikint hibáztam, minő büntődést ajánlottam, és te minő nagylelkűen megbocsátottál!

— És egy eszelekedett Klitidás fia. —

(Molsaner után)

pités lehetősége felől az érdekeltségnek semmi kétség nem maradt...

E nagyszerű csatorna melőlő létrehozása czéljából az országos érdekeltség kívánalma abban nyilvánult...

Ama dísz-albumokat, melyeket az „István“ gőzmalom-társulat, volt-igazgatói Csanak József és Szabó Lajos uraknak emlékül és hálajelvényül adni...

„Mi alólítottak a végelt bizatván meg a debreczeni „István“ gőzmalom-társulat részvényeseinek közgyűlése által...

„Mi alólítottak a végelt bizatván meg a debreczeni „István“ gőzmalom-társulat részvényeseinek közgyűlése által...

Müller Lajos fényképész műteremében jelenleg oly fényképek működik, ki Bécs és Pest legelső műtermeiben több évet töltvén...

A debreczeni ügyvezető „első kiházasítási egylet“ mint hírlék, fölösztáshoz közelg...

A főiskolai joghallgató ifjúság által hetenkint kétszer rendezett zánkórú táncestélyek utóhája mult hétfőn tartatott meg...

A „Falusi Gazda“ az alföld kedvelt gyömböcsét a Debreczenben oly igen honos buza-salmát rajz mellett ismeretli...

Hiteles helyről jött hír szerint, állandó színházunk megnyitása a közelebbi pünkösztörvénnyel tervezetik...

Városunkban a hangversenyek ciklusát f. hó 16-kán Zorimba Jozefa kisasszony nyitotta meg...

Nyitány, Weber Oberon dalművéből, két hegedű, mélyhegedű és gordonkán, előadák: Cohn Adolf hegedűtanár, Polgár Pál mükedvelő, Gáspár Ignác énektanár és Ruth Ferencz urak.

*) Ismétljük itt, a már egyizben kimondott ama nézetünket, hogy Debreczen érdekeinek a csatorna-válatat csak akkor lehet megfelelő...

- 2. Barcarole Wilmerstől, zongorán előadta Zorimba Jozefa k. a.
3. Abánd hegedűre Wieuxtempstól, előadta Cohn A. ur.
4. Abánd Mendelssohntól, zongorán, két hegedű, mélyhegedű és gordonka kísérettel, előadta Zorimba Jozefa k. a. Cohn Adolf, Polgár Pál, Gáspár Ignác és Ruth Ferencz urak.

Maga a hangversenyző nő, ki fiatalság és kellemen felül még mindazon kellekkel is bír, melyek a művészet pályáján szükségessé...

A kolozsvári színház egyik legtehetségesebb tagja, városunk szülötte Tóké Emilia itteni vendég szereplését kedden kezdendi meg.

Folyó hó 12-kén hunyt el özv. polg. Köhler Györgyné szül. Gittler Borbála asszony, életének 78-dik évében.

Vége felé közeledvén a folyó év, tisztelettel kérjük olvasóinkat, előfizetésük melőlő megújítására...

Meghaltak: Decz. 8. Hatvan. Serecs Mihályné Mikó Mária 36 éves. 9. Közkórház Rácz Juliánna 30 éves. Pflau, Özv. Barna Mihályné Arany Sára 70 éves.

Hibalgaztás.

Lapunk legközelebbi számában megjelent „Tiszta-hortobágy-körös csatornaügy“ című cikkben előfordult névsor közt Molnár György ur neve tévedésből csuszván be...

Terménytár.

Debreczen. Decz. 16-kán (Heti (Heti)-szemle.) Az általi pangásához már egy hónap vagyunk szokva, hogy meg nem lep, ha egy mint a folyó héten a gabonáinkban semmi forgalom nincs.

Debreczen. Decz. 13. (Kicsinyben.) Tiszta buza 2 fnt 10 kr. kétszeres 1 fnt 50 kr. rozs 1 fnt 10 kr. árpa 1 fnt 30 kr. kukorica 24 fnt. szóna 1 fnt 50 kr. szalma 1 fnt 40 kr. 1 fnt szalonna 36 kr. disznóhús 16 kr. marhahús 13 kr. só 9 kr. 1 litere disznózsír 50 kr.

Borsalmásár. Egy pár jámos okór 125 fnt. egy pár vágó tehén 97 fnt. negyedű tinó párja 105 fnt. harmadú tinó párja 88 fnt. rugott borjú párja 58 fnt. igaz ló párja 75 fnt. sertés párja 34 fnt. juh párja 18 fnt.

Borsalmásár. Decz. 12. — T. buza 4 fnt — kr. kétszeres 3 fnt — kr. rozs 2 fnt 20 kr. árpa 1 fnt 80 kr. zab 1 fnt 60 kr. tengeri 1 fnt 80 kr. köles 2 fnt 40 kr. 1 mázsa szalonna 20 fnt. 1 font marhahús 12 kr.

80 kr. rozs 1 fnt 20 kr. árpa 1 fnt — kr. zab — fnt 70 kr. tengeri — fnt 80 kr. köles 1 fnt 40 kr. 1 mázsa szalonna 26 fnt — kr. 1 font marhahús 13 kr.

Margitta. Decz. 9. — Tiszta-buza 2 fnt 30 kr. kétszeres 1 fnt 50 kr. rozs 1 fnt 20 kr. árpa 1 fnt 10 kr. zab 1 fnt — kr. tengeri — fnt 80 kr. 1 mázsa szalonna 36 fnt. 1 font marhahús 11 kr. (H. J.)

Tasnad. Decz. 9. — T. buza 2 fnt — kr. kétszeres 1 fnt 50 kr. rozs 1 f. 10 kr. árpa — f. — kr. zab — f. 50 kr. tengeri — fnt 80 kr. köles 2 fnt 40 kr. egy mázsa szalonna 18 fnt. szóna — fnt 30 kr. egy font marhahús 11 kr. (A. L.)

Tokaj. Decz. 9. — T. buza 6 f. — kr. kétszeres 4 f. — kr. rozs 3 f. — kr. árpa 2 f. 40 kr. zab 1 fnt 60 kr. tengeri 1 fnt 80 kr. kolompér 1 fnt 8 kr. 1 mázsa liszt 0. sz. 12 fnt — kr. 1. sz. 10 fnt 50 kr. szalonna 28 f. — kr. szóna 1 f. — kr. 1 font marhahús 12 kr. bornyuhus 9 kr. 1 itezo 6 bor — kr. bikfa öle 7 fnt 50 kr. (Z. J.)

Table with columns: December, 5, 6, 7, 8, 9. Rows: 5%-os Metalliques, 5%-os németi kölcsön, 1860 xors. kölcsön, Hiteltörlesztő részvényei, Bankrészvények, Londoni váltók, Éskút, Arany.

MENETREND a tiszavidéki vaspályán, 1864. Deczember 1-jétől kezdve, további rendelésig.

Large table with columns:óra/percz, naprésa. Rows: I. Bécs és Pestről, Kassa felé; II. Bécs és Pestről, Nagyvárad felé; III. Bécs és Pestről, Arad felé; IV. Kassa felé; V. Nagyváradról; VI. Aradról; VII. Bécs felé.

A közállomásokról indulás ideje, minden pályaudvaron kifüggesztett részletes menetrendben van kimutatva. A debreczeni vasútról alatt Czegléd és Debreczen között, a cs. k. szab. vasútról állam-vasúttársaság személy vasúttal csatlakozólag, a személy-vasútról mindkét irányban naponként kétszer fognak közlekedni...

H I R D E T M É N Y E K.

88dik ÁRJEGYZÉK

az „István“ gőzmalom gyártmányairól.

(Debreczenben külsőmentesen, késpénzfizetés mellett, osztók értékben kötelezettség nélkül.)

A. asztali dara nagy szemű	12	frt.	—	kr
B. ugyanez apró	12	"	—	"
C. dara közepeszerű	10	"	—	"
0. királyliszt	11	"	—	"
1. lángliszt	10	"	—	"
2. montliszt	9	"	—	"
3. szemlyliszt	8	"	—	"
4. fehérkenyérliszt 1-ső rendű	6	"	—	"
5. ugyanez 2-dik	5	"	—	"
6. barnakenyérliszt	3	"	60	"
Kétszerliszt	4	"	40	"
Rozsliszt 1-ső rendű	5	"	20	"
Rozsliszt 2-dik rendű	3	frt.	—	kr
00. árpakása	12	"	—	"
0. árpakása	11	"	—	"
1. árpakás	9	"	40	"
2. árpakás	8	"	—	"
3. árpakás	6	"	—	"
4. árpakás	5	"	—	"
Árpaliszt	2	"	20	"
Darce	1	"	60	"
Lábliszt 1-ső rendű	2	"	20	"
" 2-ik	1	"	60	"
Korpa	—	"	90	"
Buzanj	1	"	80	"

Minden zsákért 1 frt. 5 kr. lefizetendő. E betéti azonban a vevő visszakapja, ha a zsákot, az elvettől számított legfeljebb 3 hó alatt, hiba nélkül, bérmentesen visszazsállítja.

Debreczen 1864. Decz. 1.

Karácsoni és újévi ajándékok

bronz, porcellán, bőr-diszmvűek, tajt és borostyán áruk, albumok, valódi francia és angol illatszerek stb.

gyermekjátékok

a legillendőbb ár mellett ajánlatnak

Szepessy Antal

városház alatti díszáru-kereskedésben.

Chromo-festészet.

(Legújabb találmány.)

Von szerencsém ezennel értesíteni a n. e. közönséget, miszerint azon szíves pártolás, melylyel eddig engem oly nagy mértékben szerencsésített, arra bizdított, hogy a t. közönség igényeinek minél inkább megfeleljek a megelégedését kiérdemljem; fényrudamban ugyanis jelenleg egy egyes chromo-festő működik, ki Bécsben és Pesten a legelső műtermekben több évet töltött, a fényképeket a legelőbb színeczetel előállítani képes.

Ezen festett fényképeket, melyek a legkedvesebb újévi ajándékot és emléket képezhetik, a t. közönség heves figyelmébe ajánlani nem mulasztotam.

Az ilyen színeczett fényképek ára: 5—20 frt o. é. Debreczen 1864. decz. 17.

Müller Lajos, fényképész.

Hizott sertések eladási hirdetése.

A munkási és sz. miklósi uradalomk részéről 370 darab 2¹/₂ éves mangalicza fajta hizott sertés eladandó.

Venni szándékozók Munkácsan az uradalmi főtisztviseli irodában az eladásról értekezhetnek.

Telegdi László ügyvédnél:

(Lukács Battyányi utca 2168 sz. n.) mindenféle **klitnő jó harok** kaphatók: — ugyancsak ó nala **száraz, szél és vízi** malomokra való kitnő jó malomkövek a legjobb **geleternéki** malomkő-bányából, a geleternéki eredeti áron megrendelhetők: — végül **egy tanyu** az Ebesen a városhoz 2¹/₂ óra távolságra 9 nyílás földdel s alkalmas épületekkel, kedvező feltételek alatt áron eladó. Értekezhetni icánta a fennevezett ügyvéd úrral.

Arverési hirdetés.

A debreczeni királyi váltótörvényszéknek 1864. évi decemberhó 9. n. 11,603. szám alatt kelt végzése ezennel közhírré tétetik, mikép Miklós szék Király mint felperes részére Nagy Sándor debr. lakos mint alperestől 300 frt váltói tartozás s járuléka erejéig letoglalt ingóságok, nevezetesen egy ökör, 1 hizó sertés, tengeri, szénna, szalma stb. nevezett alperesnek helybeli kispéterhantozsi lakosán s folytatva macsi és ondóli tanyáján t. évi decz. hó 20. napján d. n. 8 órákor nyilvános árverés útján készpénzfizetés mellett el fogadjatni. Mire a venni kívánók meghívattak. — Debreczen 1864. decemberhó 14. — M o e s y József váltótörvényszéki kiküldött végrehajtó. 1-4

Kiadó: a debreczeni szinügyegylet.

Arverési hirdetés.

Sz. kir. Debreczen város törvényszékének telekkönyvi tanácsa által közhírré tétetik, hogy Szepesi Pálnak, nejevel s gyermekeivel közösen birt czepléd-(domb-) utcazi 116 számú külső föld nélküli s 271 aftra becsült háza 1865-dik év február 7-ik napjának d. n. 2 óráján a helyszínén tartandó nyilvános árverésen bíróság el fog adatni. Az árverési feltételek a városi telekhivatal irodájában megtekinthetnek. — Kelt Debreczenben a városi törvényszék telekkönyvi tanácsának 1864. nov. 30-kán tartott üléséből. 1-3

Arverési hirdetés.

Sz. kir. Debreczen város törvényszékének telekkönyvi tanácsa által közhírré tétetik, hogy Toroczka Jánosné czeplédutcazi 1000 aftra becsült 2492 számú háza, 9 hold és 1500 □ öl külsőföldével 1865. évi január 28. szükség esetében február 28-ik napjának d. n. 2 órákor a helyszínén tartandó nyilvános árverés útján bíróság el fogadjatni. — Az árverési feltételek a telekhivatal irodájában megtekinthetnek. — Kelt Debreczenben a városi törvényszék telekkönyvi tanácsának 1864. nov. 23-kán tartott üléséből. 1-3

Márton László diszmvű-kereskedése

részéről tisztelettel értesítjük a t. e. közönség, miszerint a legjobb birben álló bel- és külföldi gyárakból megrendelt árucikkkel már megérkeztek s különösen

karácsonyi, újévi és névnap ajándékok

alkalmas cikkekkkel nagyválasztékban ellátott raktára, a legkényesebb ízlést is képes kielégíteni.

Legjutányosabb áron kaphatók:

Bördiszmvű-áruk u. m. pénz- és szivartárcák, varrókészlettel ellátott disztokok, utikészletek és kézi-táskák.

Porcellánfélékéből thea- és asztali-, továbbá virág- és díszállvány ékítésére, ugyszinte tró- és ültöző-asztal felszerelésére alkalmas készlet

Üntöttvasból a legváltozatosabb s kiválólag díszes alakzatú óratokok, gyertyatartók, levélnyomók, tintatartók és kenyérfosarok.

Különös figyelmet érdemelnek: a legújabb divatnak megfelelő készletű **fa-áru-czikkek** u. m. dohány- és szivartartók, kesztyűdobozok, írószerekkel ellátott szekrények, thea-, czukor-, cezet- és olajtartók, pipere-tükrök és hőmérők.

Illatszerek Európa leghíresebb gyáraiból minden kívánalmat kielégítő nagyválasztékban.

Gyermekjátékok s ezek között különösen olyanok, melyeknek használata nemcsak szórakozást nyújt, hanem a gyermek gondolkodó tevétségét is fejleszti s elméjét élesíti.

Tajtpipák, szivarszippák s mindenféle dohányzati készletek. Ezen kívül nagyválasztékban kaphatók: szobaszőnyvek, pokróczok, férfi és női labellék, bőr- és posztókesztyűk, nyakkendők, sapkák, függönyök, kitnő jóságú varrótűk, pipere-asztal felszereléséhez szükséges mindenféle cikkek, különösen életfontos, szaru- és mézgefűsök; — alpaca és chinai ezüst asztali készletek, vadászszekerek, nyergek, kantárok, zabolák, lovaglóostorok és uti bőröndök.

Végre **Quencer és fia** pesti kalapgyárosok gyárakrara ezen üzletnél levén bizományban, legújabb divatu kalapok nagy választékban jutányos áron kaphatók.

Hirdelmény.

Sz. kir. Debreczen város tanácsa részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint a helybeli közevtám haszonbérlete a nagyméltóságú magyar királyi helytartótanácsnak f. évi novemberhó 23-kán 92,096 sz. a. kelt rendelete folytán jövő 1865-ik év januárhó 10-dik napján d. e. 9 órákor a városház nagytanásteremében és pedig az 1867-dik év október 31-ig tartó bérleti időszakra, újabb árverés alá fog boesattatni, mely árverésen írásbeli zárt ajánlatok is elfogadhatnak. Bánompénzül a kikiáltási ár 10 száztolija letendő s az árverési feltételek a számvevői hivatalnál megtekinthetők. Kelt Debreczenben 1864. december 1-jén tartott tanácsülésből. 1-3

A városi Tanács.

A folyó évi december 1-jén végbement 1864-iki kisorso-lás alkalmával **részletfizetésre nyert nálam:**

Az 1309 serie, 45 500 sz.

„ „ „ „ 135 „

Ez alkalmommal alólról egyszersmind azt is tudatom a t. közönséggel, hogy nálam mindenféle sorsjegyek részletfizetésre a **legjutányosabb áron** megszerezhetők, ugyszintén **ígérvények** az 1865-dik évi január 2-diki hitelintézeti sorshuzáshoz.

Salzman B.
divatkereskedésénél a főpiacon.

Karácsoni és újévi ajándékok

ajánljuk igen csinos apró

varró-gépecskéinket,

melyek nem több mint fél lábnyi helyet foglalnak el és mégis vásznat, selymet, posztót egyiránt varrnak. Kezelésükbe egy óra alatt betanulhatni.

Darabja 40 frt

Ugyancsak nálunk kaphatók a kiállításra oklevélre érdemesített

szalmaszőnyvegek.

Darabja 30 krtól 5 frtlig.

Debreczeni első nyilvános varróintézet.

(Czeplédutca Káliföld.)

1-2

Hirdelmény.

Az élet-, tűz- s annak idejében a jég-károk biztosítása s azok szabályos megbecsülése és gyors megtérítése tekintetéből s így a nagy közönség érdekeken, helybeli volt főügynök, néhai Farkas Ferencz ur halálával, az özvegyő javára, az első magyar általános biztosítóársulat főügynökségét elvállalván s működésemet már meg is kezdvén: midőn ezen — az eddigi kezelésen semmit nem változtatott biztosítási rendszer folytatásáról, a nagy közönséget értesítem szerencsém van: egyszersmind tudatni bátorodom, hogy minden körülmöz tartozó biztosítási ügyben, személyzetemmel együtt, ügytestületeknek, mint a birtokos osztálynak és egyeseknek teljes készséggel szolgálai s eljárásom által mindenkinek heves bizalmát s megelégedését kiérdemelni, legfőbb nyereségemnek tartom.

Biztosítási irodám jövő újévtől is, az eddig használt helyiségben, egy háztér 1584. számú Farkas ház első emeletében marad.

Kelt Debreczenben 1864. decz. 8.
Bergboffer István
főügynök.

Arverési hirdetés.

A debreczeni királyi váltótörvényszéknek 1864. évi decz. hó 9 n. 11,514 szám alatt kelt végzése folytán ezennel közhírré tétetik, mikép Grünbaum Állás mint felperes részére Schrif Leopold mint alperestől 300 frt váltói tartozás s járuléka erejéig letoglalt ingóságok, nevezetesen huzibutorok stb. Dragota 1. ur piacutcazi házául folyó évi decemberhó 19. napján d. e. 9 órákor nyilvános árverés útján készpénzfizetés mellett el fogadjatni. — Mire a venni kívánók meghívattak. — Debreczen 1864. decemberhó 13. — M o e s y József váltótörvényszéki kiküldött végrehajtó. 1-1

Papirkereskedés-nyitás!

A helybeli és vidéki ez közönségnek ezennel tisztelettel jelentem, miszerint papir- és írószer-kereskedésem, helybeli lakos t. e. Csanak József ur piacutcazi háza alatti boltban megnyitottam. Mit is midőn a t. e. közönségnek tudomására juttatok, — az ezen szakban való megrendeléseknek pontos és lehető jutányos áron leendő kiszolgáltatását biztosítom.
Debreczenben 1864. decz. 4.

Schwarz Máté m. k.
papir- és írószer-kereskedő.

3-5

Eladó vagy haszonbérbe kiadó tanyaföld.

Néhai Farkas Ferencz ur fekvőségéhez tartozó Papp Lajos-féle elephétes fényföldas tanyaföld, vagy örökáron eladó, vagy haszonbérbe kiadható. Többet Bergboffer István eszalati gondnoknál.

Arverési hirdetés.

Sz. kir. Debreczen város törvényszékének telekkönyvi tanácsa által közhírré tétetik, hogy Horváth Józsefnek kiskora gyermekeivel közös pénz- (szülő-) utcazi 2029 számú külső földével együtt 600 aloftra becsült háza, jövő 1865-dik év január 26. szükség esetében február 25-dik napján d. n. 2 órákor a helyszínén tartandó nyilvános árverésen el fog adatni. — Az árverési feltételek, a városi telekhivatalnál megtekinthetnek. — Kelt Debreczenben a városi törvényszék telekkönyvi tanácsának 1864. nov. 9-kán tartott üléséből. 1-5

Arverési hirdetés.

Sz. kir. Debreczen város törvényszékének telekkönyvi tanácsa által közhírré tétetik, hogy Horváth Józsefnek kiskora gyermekeivel közös pénz- (szülő-) utcazi 2029 számú külső földével együtt 600 aloftra becsült háza, jövő 1865-dik év január 27-dik napján d. n. 3 órákor a helyszínén tartandó nyilvános árverés útján bíróság el fog adatni. — Az árverési feltételek, a városi telekhivatalnál megtekinthetnek. — Kelt Debreczenben a városi törvényszék telekkönyvi tanácsának 1864. évi november 30-kán tartott üléséből. 1-3

Eladó ház.

Csopos. 361. sz. alatti ház, 65¹/₂ öl külső földjével szabad kézből s igen kedvező feltételek alatt áron eladó. Értekezhetni tekintetes Kovács Sándor ügyvéd úrnál, darabosutca szegletén. 3-3

Arverési hirdetés.

Sz. kir. Debreczen város törvényszékének telekkönyvi tanácsa által közhírré tétetik, hogy néhai Széna József örökösögyő, péterfalvi kúlvárosi 220 aloftra becsült 2906 számú háza folyó évi december 23. s szükség esetében 1865-ik év január 27-dik napján d. n. 3 órákor a helyszínén tartandó nyilvános árverés útján bíróság el fog adatni. — Az árverési feltételek, végrehajtására kiküldött törvényszéki főjegyző Kraszner úrnál megtekinthetnek. — Kelt Debreczenben a városi törvényszék telekkönyvi tanácsának 1864. okt. 20-kán tartott üléséből. 3-3

Felölös szerkesztő: Sárváry Elek.